

چک لیست مناسب سازی ساختمانهای عمومی

اماکن عمومی طبق آئین نامه اجرایی ماده ۲ قانون جامع حمایت از حقوق معلولان: کلیه وزارتخانه ها، موسسات و شرکتهای دولتی، اماکن ورزشی، پایانه ها، فرودگاهها، دانشگاهها، قطارهای شهری و برون شهری، مراکز تجاری، بانکها و خودپردازها، بوستانها، معابر عمومی، کلینیک ها و ساختمانهای پزشکان، و نظایر آنها.

ردیف	سوال	بله	خیر	توضیحات
۱	آیا در ابتدای معابر، علائم بین المللی شناسایی تسهیلات قابل دسترسی برای معلولین نصب شده است؟			۱-۱- نصب تابلوی عبور ویلچر، عبور ناشنوا و نابینا. ۲-۱- علائم و نوشته ها باید واضح بوده و فاقد انعکاس نور و تضاد با زمینه خود باشد. ۳-۱- از چراغها و رنگها برای هدایت افراد نیمه بینا به مکانهای عمومی استفاده شود.
۲	آیا پارکینگ ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۱-۲- ورودی پارکینگ، نزدیکترین محل به درب ورودی ساختمان. ۲-۲- نصب تابلوی ویژه پارکینگ. ۳-۲- عرض ۳/۵ متری پارکینگ.
۳	آیا ورودی ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۱-۳- در محل ورودی علائم حسی در کف پیاده رو برای نابینایان تعبیه شود. ۲-۳- ورودی ساختمان با پیاده رو هم سطح باشد و در صورت وجود اختلاف بوسیله رمپ یا بالابر مناسب سازی شده باشد. ۳-۳- حداقل فضای جلوی ساختمان ۱۴۰ سانتیمتر باشد. ۴-۳- حداقل عرض بازشوی ساختمان ۱۰۰ سانتیمتر باشد.
۴	آیا راهروهای ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۱-۴- حداقل عرض راهروها بدون احتساب موانع در کنار راهرو ۱۴۰ سانتیمتر باشد. ۲-۴- اشیاء نصب شده بر روی دیوار راهرو و لبه خارجی آن از ۷۰ تا ۲۰۰ سانتیمتر تمام شده باشد و نباید بیش از ۱۰ سانتیمتر در مسیر راهرو پیش آمدگی داشته باشد. ۳-۴- کف راهروها غیرلغزنده بوده و از نصب کفپوش با پرز بلند خودداری شود. ۴-۴- در صورتیکه کف راهرو از فرش یا موکت پوشیده شده باشد باید برای افراد معلول قابل اطمینان باشد و برجستگی و اتصالهای آن نباید بیش از ۲ سانتیمتر ضخامت داشته باشد. ۵-۴- در راهروها باید میله دستگیره نصب شود.
۵	آیا دربهای ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۱-۵- حداقل عرض مفید هر لنگه برای عبور ویلچر ۸۰ سانتیمتر است. ۲-۵- چنانچه لنگه بازشو درب در مسیر عبور عمومی باشد نباید بیش از ۱۰ سانتیمتر پیش آمدگی داشته باشد. ۳-۵- رنگ دربها و چهارچوب آنها باید در تضاد با رنگ دیوار مجاور خود باشد. ۴-۵- دربها تا ارتفاع ۲۵ سانتیمتر از کف پاخور داشته باشند. ۵-۵- کلیه دربها باید به سهولت باز و بسته شوند. ۶-۵- دستگیره دربها از انواع اهرمی باشد.

چک لیست مناسب سازی ساختمانهای عمومی

ردیف	سوال	بله	خیر	توضیحات
۶	آیا پنجره های ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۶-۱- حداکثر ارتفاع دید از کف تمام شده ۱۰۰ سانتیمتر باشد. ۶-۲- ارتفاع دستگیره از کف تمام شده ۱۰۰ سانتیمتر باشد.
۷	آیا راه پله ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۷-۱- وجود علائم حسی در کف قبل از ورود به قفسه پله و پاگردها و همچنین آخرین پله برای هشدار به نابینایان و کم بینایان الزامی است. ۷-۲- حداقل عرض پله ۱۲۰ سانتیمتر، عرض کف پله ۳۰ سانتیمتر و حداکثر ارتفاع پله ۱۷ سانتیمتر باشد. ۷-۳- میله دستگیره در دو طرف راه پله نصب شده باشد. ۷-۴- جنس کف پله غیر لغزنده و سخت بوده و نصب هرگونه اجزای الحاقی غیر هم سطح روی کف پله ممنوع است. ۷-۵- پاخور پله بسته و پیش آمدگی پله از پاخور پله نباید از ۳ سانتیمتر بیشتر باشد. ۷-۶- حداکثر تعداد پله بین دو پاگرد ۱۲ پله باشد. ۷-۷- حداقل ابعاد پاگرد $۱۲۰ * ۱۲۰$ سانتیمتر باشد.
۸	آیا آسانسور ساختمان عمومی برای معلولین مناسب سازی شده است؟			۸-۱- آسانسور باید هم سطح ورودی باشد. ۸-۲- آسانسور باید از پارکینگ حرکت کرده و در تمام طبقات توقف کند. ۸-۳- حداقل عرض مفید درب ۹۰ سانتیمتر بوده که باید بصورت اتوماتیک عمل کند. ۸-۴- حداقل ابعاد مفید اتاقک $۱۴۰ * ۱۱۰$ سانتیمتر باشد. ۸-۵- پوشش کف آسانسور محکم، ثابت و غیرلغزنده باشد. ۸-۶- دستگیره کمکی در دیواره آسانسور در ارتفاع ۸۵ سانتیمتر تعبیه شود. ۸-۷- فاصله دگمه های کنترل کننده از کف در داخل و خارج آسانسور بین ۱۰۰ الی ۱۲۰ سانتیمتر باشد و فاصله آنها از گوشه اتاقک آسانسور ۴۰ سانتیمتر و حداقل برجستگی آن $۱/۵$ سانتیمتر و حداقل قطر آن ۳ سانتیمتر و رنگ آن متضاد با رنگ زمینه باشد. ۸-۸- دگمه ها باید به خط بریل برای استفاده نابینایان مجهز شده باشند. ۸-۹- فضای انتظار جلوی آسانسور در هر طبقه $۱۵۰ * ۱۵۰$ سانتیمتر باشد. ۸-۱۰- آسانسور به سیستم صوتی گویا مجهز باشد. ۸-۱۱- رنگ در اتاقک آسانسور باید در تضاد با رنگ دیوار همجوار خود باشد و به علامت صوتی و بصری مشخص کننده موقعیت اتاقک مجهز باشد. ۸-۱۲- تلفن نصب شده در اتاقک آسانسور باید در ارتفاع حداکثر ۱۲۰ سانتیمتر از کف و مجهز به تقویت کننده صدا و قابل استفاده برای نابینایان باشد.

چک لیست مناسب سازی ساختمانهای عمومی

ردیف	سوال	بله	خیر	توضیحات
۹	آیا سطوح شیب دار برای استفاده معلولین مناسب سازی شده است؟			<p>۱-۹- حداقل عرض سطح شیب دار ۱۲۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۲-۹- برای سطوح شیب دار تا ۳ متر طول، حداکثر شیب ۸ درصد با عرض حداقل ۱۲۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۳-۹- سطح شیب دار نباید دارای شیب عرضی باشد.</p> <p>۴-۹- طراحی سطح شیب دار در هوای آزاد باید به گونه ای باشد که از جمع شدن آب در سطوح حرکت جلوگیری شود.</p> <p>۵-۹- حداقل ابعاد پاگرد سطح شیب دار ۱۵۰*۱۵۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۶-۹- کف سطح شیب دار باید غیرلغزنده، ثابت و صاف باشد.</p> <p>۷-۹- دو طرف سطح شیب دار باید دارای نرده های دستگیره باشد. فضای آزاد بین دستگیره و دیوار بایستی حداقل ۴ سانتیمتر باشد. ارتفاع نرده ها از کف سطح شیب دار ۸۷ الی ۹۷ سانتیمتر باشد.</p>
۱۰	آیا در ساختمان عمومی سرویس بهداشتی برای معلولین تعبیه شده است؟			<p>۱-۱۰- کف سرویس بهداشتی بایستی غیرلغزنده باشد.</p> <p>۲-۱۰- حداقل ابعاد فضای سرویس بایستی ۱۷۰*۱۵۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۳-۱۰- درب سرویس بهداشتی به سمت بیرون باز شود و حداقل عرض مفید آن ۹۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۴-۱۰- نصب کاسه توالت فرنگی به ارتفاع ۵۰ سانتیمتر از کف و با فاصله ۳۰ سانتیمتر از دیوار مجاور و کاسه دستشویی در فضای ۱۲۰*۷۵ سانتیمتر از کف تعبیه گردد و کاملاً به کف و بدنه ثابت و محکم گردد.</p> <p>۵-۱۰- نصب میله های دستگیره در یک طرف توالت فرنگی و پشت کاسه توالت در ارتفاع ۷۰ سانتیمتر از کف الزامی است.</p> <p>۶-۱۰- میله دستگیره کمکی عمودی به فاصله ۳۰ سانتیمتر از جلوی کاسه و ۴۰ سانتیمتر بالاتر از نشیمن توالت فرنگی روی دیوار مجاور نصب شود.</p> <p>۷-۱۰- ارتفاع میله عمودی بین ۸۰ الی ۱۲۰ سانتیمتر از کف منظور گردد.</p> <p>۸-۱۰- شیرهای دستشویی بصورت اهرمی و با چشم الکترونیکی و حداکثر فاصله آنها از لبه جلویی دستشویی ۶۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۹-۱۰- ارتفاع لبه پایینی آینه برای افراد معلول ۹۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۱۰-۱۰- ارتفاع جای حوله و صابون از کف نباید بیشتر از ۱۰۰ سانتیمتر باشد.</p>
۱۱	آیا فضای رستوران و هتل برای استفاده معلولین مناسب سازی شده است؟			<p>۱-۱۱- حداقل ۵ درصد تمامی صندلیها و میزهای ثابت باید قابل استفاده برای افراد معلول باشد.</p> <p>۲-۱۱- عرض آزاد برای گذر ویلچر در صف دریافت غذا باید حداقل ۹۰ سانتیمتر باشد.</p> <p>۳-۱۱- کلیه مسافرخانه ها و هتلها تا ظرفیت ۳۰۰ تخت باید یک تخت و یک سرویس بهداشتی مناسب برای افراد معلول داشته باشند.</p>